

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ การศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุ
อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้วิจัย นางสาววิไลลักษณ์ พรหมเสน

การศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีหลวง เป็นการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Survey Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1) ประชากรของการศึกษาเชิงคุณภาพ 2) ประชากรของการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็น 2) การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในลักษณะการบรรยายแบบตาราง

ชมรมผู้สูงอายุวัดศรีหลวงขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 – ปัจจุบัน (2558) ชมรมผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เช่น การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ กิจกรรมวันสถาปนาชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมการรณรงค์และส่งเสริมการออกกำลังกาย การดำเนินงานจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีหลวง เกิดขึ้นจากที่สมาชิกชมรมผู้สูงอายุได้ไปทัศนศึกษาดูงานของชมรมผู้สูงอายุ ที่โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม้อ อำเภอพาน จังหวัดเชียงรายเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 จากข้อมูลที่ได้เรียนรู้จึงได้กลับมาหารือถึงแนวทางการดำเนินงานเพื่อจัดตั้ง “โรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีหลวง” โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุใน 5 ประเด็นคือ (1) ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) เสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (3) ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (4) เสริมสร้างคุณค่าทางภูมิปัญญาของผู้สูงอายุให้เป็นที่ยอมรับและการยอมรับ และ (5) ส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงสืบทอดต่อไป

สำหรับความพร้อมต่อการดำเนินงานจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีหลวง พบว่า มีปัจจัยที่สำคัญ 2 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ (2) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย แรงผลักดันจากการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้

การศึกษาดูงานจากโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม้อ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย และเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ ในส่วนของความพร้อมของนักเรียนที่มีความคิดเห็นต่อการเข้ามาเป็น “นักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีหลวง” พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นหรืออยากเข้ามาเรียนในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.29$) และสาเหตุที่อยากมาโรงเรียนเพราะคิดว่า (1) “การศึกษา” ไม่มีที่สิ้นสุด สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตไม่เกี่ยวกับอายุ (2) มาโรงเรียนเพราะอยากมีส่วนร่วมในการปฏิบัติศาสนกิจตามหลักศาสนาพร้อมกับคนวัยเดียวกัน และ (3) มาโรงเรียนเพราะอยากมีอาชีพและมีรายได้เสริมจากการฝึกอบรมของโรงเรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ